BRAMKI W IWIĘCINIE -"Wirtualny skansen przy drodze"

W zespole zachodniopomorskich zabytkowych bramek cmentarnych (w większości późnogotyckich), trzy bramki iwięcińskie mają walor unikatu. Są jedynymi zachowanymi przykładami drewnianych furt cmentarnych, dawniej często występujących w pomorskich wsiach. Mają również znaczenie dla dziedzictwa kultury niematerialnej naszego regionu, wynikające z treści symbolicznej zawartej w inskrypcjach, związanych z ludową obrzędowością pogrzebową. Stanowią też cenne przykłady nowożytnego rzemiosła ciesielskiego.

Obiekt wpisany do rejestru zabytków: A-293 /1 960 r.

Lokalizacja
Iwięcino nr 17, gm. Sianów, pow. koszaliński
Zobacz lokalizacje na mapie OpenStreetMap

Bramki usytuowane pośrodku wsi (na nawsiu), w obrębie ogrodzenia cmentarza przykościelnego, wytyczonego po owalnym obrysie. Ogrodzenie w formie niskiego muru z głazów granitowych i kamieni polnych, ułożonych bez zaprawy. Drewniane furty prowadzą do centralnie posadowionego kościoła: Bramka Iwięcińska - od strony północno–wschodniej, Bramka Wierciszewska od strony południowo–zachodniej oraz Bramka Bielkowska od południowego-wschodu.

Historia
Bramka Wierciszewka i Iwięcińska wzniesione zostały w 1 połowie XVIII wieku, a Bramka Bielkowska datowana jest na początek XIX wieku. Dokładna data powstania [1725] wyryta jest tylko na Bramce Iwięcińskiej. W tym czasie świątynia w Iwięcinie była parafią luterańską, obejmującą również sąsiednie wsie Bielkowo i Wierciszewo. Mieszkańcy miejscowości wchodzących w skład parafii przestrzegali zwyczaju, aby korzystać z bramek dla nich przeznaczonych. Przy Bramce Bielkowskiej i Wierciszewskiej pastor odprawiał także uroczystości pogrzebowe dla zmarłych pochodzących z tych wsi. Dopiero na przełomie XIX/XX wieku wszystkie uroczystości pogrzebowe odbywały się we wnętrzu kościoła w Iwięcinie. Cmentarz przykościelny funkcjonował do początku XX wieku, kiedy to wytyczono nowy cmentarz w zachodniej części wsi.

Opis
Bramki charakteryzują się prostą konstrukcją ciesielską złożoną z czterech słupów (Iwięcińska i Bielkowska) oraz dwóch słupów (Wierciszewska), połączonych belkami poprzecznymi i zwieńczonych dwuspadowym daszkiem krokwiowym, krytym gontem dębowym. Belki nadproży usztywnione są mieczami, a połączenia ciesielskie stabilizowane drewnianymi kołkami. Zewnętrze strony bramek cechuje się ozdobnym opracowaniem, z wyciętymi inskrypcjami.

Fotogrametria
Bramka Iwięcińska
Poniższa prezentacja w technologii rzeczywistości wirtualnej i rozszerzonej "Model 3D - Iwięcińska bramka cmentarna w Iwięcinie" wykorzystuje zewnętrzny portal Sketchfab i ma rozmiar około 255MB.

Bramka Wierciszewska
Poniższa prezentacja w technologii rzeczywistości wirtualnej i rozszerzonej "Model 3D - Wierciszewska bramka cmentarna w Iwięcinie" wykorzystuje zewnętrzny portal Sketchfab i ma rozmiar około 240MB.

Bramka Bielkowska
Poniższa prezentacja w technologii rzeczywistości wirtualnej i rozszerzonej "Model 3D - Bielkowska bramka cmentarna w Iwięcinie" wykorzystuje zewnętrzny portal Sketchfab i ma rozmiar około 265MB.

Czytaj więcej:
https://www.skansenprzydrodze.pl/iwiecino

Opracowanie tekstu:

Waldemar Witek, Kamila Wójcik, starszy kustosz BDZ,

Opracowanie modelu cyfrowego, ilustracji i filmów:

Krzysztof Tymbarski, kustosz BDZ, Waldemar Witek